

Opinión en Galicia

Buscador

autor opinión

Editorial

Ver todos los editoriales »

Archivo

Caladas mensaxes gorecidas no Belén de Begonte

lunes, 14 de noviembre de 2022

Hoxe, 29 de outubro, visitei o Belén de Begonte ás once e media da noite hora inglesa. Tiña saudade del. Non tardei moito tempo en poder ollalo na súa plenitude. Un click para abrir a carpeta dos meus ligazóns favoritos, e outro click para seleccionar o que pon en maiúsculas "BELÉN DE BEGONTE", foi o que precisei para comezar a somerxerme na súa fermosa e máxica sinxeleza. Unha sinxeleza máxica que transmite calidades capaces de facer que trunfen o amor e a paz, tan necesarios nestes tempos convulsos.

Certamente é unha ledicia, e unha sorte, poder visitalo virtualmente a calquera hora do día, tódolos días do ano, polo mundo enteiro, e con visita guiada en galego, castelán e inglés.

Cada vez que o visito, experimento, xunto a el, novas ideas e sensacións. Coa súa electrónica sincronía, lévame por vieiros familiares e por outros nunca antes tripados polo meu corazón. Son sendas que amosan vivencias enxebres reais, historia vivida polos nosos antergos, lembranzas de tempos idos, sentimentos tan fondos como as raíces da nosa esencia, sementes de futuros ventureiros, febles gromos de esperanza que posúen a potencialidade de transformarse en sólidos porvires... E, por riba de todo, mensaxes nas que o amor, a fraternidade, a fe e a paz, son protagonistas indispensables e necesarios para acadar a felicidade que tanto desexamos para nós e para os demais.

Hoxe fixo voar a miña imaxinación cara espazos de ledicia construídos con palabras coloreadas pola música verdadeira que saboreamos nos nosos mellores sons.

Hoxe abriu portas que conectan dimensións descoñecidas, alleas ás distraccións que nos preocupan e ocupan a meirande parte do noso tempo.

Hoxe crin observar, coa difusa lente da miña imaxinación, que o Belén e Begonte agocha moito máis do que exhibe. Presinto que quizais posúe un secreto codificado nos electrónicos movementos das súas figuriñas. Se cadra, o Belén está completamente impregnado de innumerables mensaxes invisibles. Algunhas das mensaxes serán anónimas, outras compartidas. Todas elas, depositadas nel polos milleiros e milleiros de persoas que o levan visitando ó longo de máis de medio século.

Comecei a matinar nestas mornas ensoñacións cando estaba sentado diante do meu ordenador. Despois deixei levar da man delas, e artellei cavilacións pretendendo adiviñar algunhas das mensaxes agochadas ó longo e ancho da largacía extensión da paisaxe chairrega que o noso Belén tan ben representa.

A atención fíxome cara os dous homes que estaban serrando un tronco caído. Con cal linguaxe calada estarían a falarnos? Podería ser que o inaudible ruído producido polo seu sincrónico silencio non fose tal? E se, de feito, un constante murmurio estivese enchendo a calada escena que representan? Estaría, o continuado rumor, producido por imperceptibles conversacións entre os dous labregos?

Quizabes as figuriñas dos serradores foron quedando embebidas por rebordantes sentimentos, pensados, falados ou escritos polos visitantes que ficaron inspirados polo seu movemento... Un día, Pablo Núñez sentiu e escribiu o seguinte: "a ver se eses dous homes seguen a serrar no toro no mesmo lugar". Por que non será certo que desde ese intre, esas dúas figuriñas do Belén ficaron enchoupadas con esa mensaxe, e que as palabras de Pablo pasaron a formar parte da súa memoria viva? De ser así, o mesmo puidera acontecer coas lembranzas compartidas por tantos e tantos visitantes, inspirados nalgún dos elementos que forman parte do Belén electrónico de Begonte.

Non hai dúbida que as imaxes, os sons, as mensaxes do Belén begontino levan sucados fondos regos de sentimento nas memorias dos que o visitan. Seica algo así lle aconteceu a José Reinaldo Pol García (Pepe Pol). Ben claro o conta cando escribe: "todo estaba gardado no espello da miña memoria, todos os detalles daquel Nacemento: serradores, os reis magos, lavandeiras, o fume, a néboa, os zoqueiros, a Sagrada Familia...".

Tal vez, a poética reflexión de Baldomero Iglesias Dobarrio (Mero): "pode que a neve pousada nos prados sexa fariña miúda ou relón", reside por sempre nas nevadas leiras do noso Belén, xunto coa fermosa descrición de

BIBLIOTECA VIRTUAL DE GALICIA DIGITAL

O Proxecto Corgoral
Concello do Corgo /
Proxecto CORGORAL

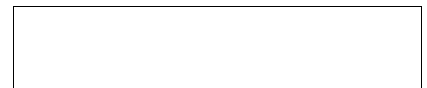
Nova obra: Circular polo Saviñao IV

[Ir a biblioteca](#)

PUBLICIDAD

ACTUALIDAD GALICIA DIGITAL

PROMOCIÓN

PUBLICACIONES

María Guillermina Mosquera Sánchez: "axiña neva docemente no cumio as montañas, a brancura colorea a paisaxe".

Con elas deben habitar tamén as palabras de Fiz Vergara Vilariño: "poñíase o chan nevado e amencia ó lonxe ata facerse todo claridade outra vez máis", en compañía coa versificada explicación de Manuel Rodríguez López sobre o motivo da nevada paisaxe begontina: "os ventos do Cordal / e os da Cova da Serpe / repican muíneiras / e alboradas de neve".

Entre os visitantes do Belén, hainos moi observadores. Seica un día "un dos nenos observara que nun abrir e cerrar de ollos un anxo voara lixeiro para situarse xustíño a carón dunha lavandeira velliña que sofre mareos e podía caer no río ó inclinarse". Diso decatouse outro bo observador, Xosé Manuel Carballo. El foi quen o deixou escrito. Eu non dubido que, dende entón, a velliña lavandeira garda agradecida lembranza cara o anxo salvador, e afánase ben para dala a coñecer incesantemente a todos os que a poidan ouvir.

Por que non ha ser verdade que os pensamentos compartidos co noso Belén perduran con el por sempre e para sempre?

Por que imos dubidar que o sentir falado de Xulio Xiz, inmortalizado no vídeo do Belén, pasou a forma parte permanente das figuriñas do "pescador que tenta sacar a troita do río, dos cortadores de árbores que loitan contra un que se resiste, dos soldados de Herodes que patrullan no castelo"?

E por que non será certo que o sentimento de Xosé Román Escourido Basanta vive e vivirá sempre "nos serradores que, con moita paciencia, facían o seu traballo sen parar nin un chisco", nos "carpinteiros que estaban a conversar unha longa historia", nas "lavandeiras que se miran nas augas que podían ser as mesmas do Ladra"?

Quen sabe cantas lembranzas de tantas xentes quedaron impregnadas nas figuriñas do Belén, nos seus movementos, durante o barullar da actividade, en cada silencio. Como dubidar que cada visitante debeu deixar a súa pegada en distintos elementos do Belén? Desde os Reis Magos ata as casas de cantería. Desde o castelo de Herodes ata o fertilizante río que escorrega enchoupando as entrañas da paisaxe chairega. Desde os raios que fenden o ceo da Terra Chá ata os humildes labregos de Begonte. Desde cada movemento automatizado ata tódolos silencios. Desde a música do Nadal ata a neve que quenta co seu branco manto a terra que viu nacer ó Neno-Deus.

O neno Xesús é quen, sen dúbida, esperta, espertou e espertará o meirande sentimento compartido. De todo o Belén de Begonte, as figuriñas do Nacemento no pesebre son as que atraen a maior parte dos pensamentos das persoas que visitan o Centro socio-cultural Xosé Domínguez Guizán. Un destes pensamentos foi composto polo peito lírico de Xosé Otero Canto: "o boi e a mula acanean a testa / e bótanlle ao neno ispidiño / seu bafo mol e quentiño; / entrementes na cesta / dorme o malpocadiño". Cantas outras mensaxes anónimas estarán a arroupar ó noso Redentor, á Virxe María e a San Xosé? De seguro que a Sagrada Familia do Neno-Deus escoitou, e veuse anegada, polas verbas de Xesús Mato cando falou "do Deus Amor, que se fai Home, na sinxeleza dun Neno, pobre, desvalido e indefenso, que chega ao noso Mundo a compartir Vida connosco por amor á Humanidade que prometera e anunciaran os profetas". A mensaxe de Mato coincide coas palabras e os feitos dos irmáns Xosé e Xesús Domínguez Guizán, quenes, conscientes da importancia de transmitir a mensaxe sagrada, crearon e impulsaron un Belén en Begonte máxicamente construído polo chorado José Rodríguez Varela e feito unha realidade permanente grazas ó traballo dun selecto grupo de mulleres e homes bos e xenerosos.

Debían ser as dúas da mañá, hora galega, cando rematou a miña ilusionante fantasía e espertei na realidade que estou a vivir. Hoxe sentínme moí preto do Belén, pero vivo afastado fisicamente del por milleiros de quilómetros. Neste mesmo intre, as súas figuriñas agardan con paciencia a que chegue o mes de decembro para retomar a súa actividade, tras un ano de espera. Entrementes, os seres humanos seguimos coa nosa teima de sementar o mal e crucificar a bondade. De entre todas as guerras que hoxe mesmo están a matar futuros e esperanzas, unha delas podería destruír a humanidade tal e como a coñecemos.

Eu sigo mirando a pantalla do ordenador. Nela vexo dúas páxinas web rebordantes de esperanza. Unha delas, <http://www.belendebegonte.es/belenvirtual> dime, sen falar, que non é preciso esperar a decembro para visitar o Belén de Begonte. Que non temos que agardar a que chegue o Nadal para lembrar que o Neno-Deus está a morrer na cruz por nós, e que El é o exemplo a seguir para que trunfen a paz e o amor no mundo. Podemos e debemos facelo todos os días.

A outra, <http://www.belendebegonte.es/obras>, é un continuo manancial de sentimento escrito polos premiados nos certames de poesía e xornalismo de Begonte. Penso estar no certo ó imaxinar que as súas palabras anegan de mensaxes ó Belén físico, xunto con tantos outros pensamentos anónimos sentidos polos visitantes que levan peregrinando ó Begonte do Belén ó longo de máis de cincuenta anos.

Este Nadal, se non hai ningún contratempo, penso visitar o Centro socio-cultural Xosé Domínguez Guizán para desfrutar do Belén electrónico de Begonte en persoa e, de paso, para tentar interpretar algunha máis das caladas mensaxes que viven goredas nel.

Compartir

Rodríguez López, Santiago

ver todas